

Protokoll

Närvarande ledamöter

Marja Sandin-Wester (MP) ordförande
Annette Lundquist Larsson (M) vice ordförande
Mathias Tofvesson (S)
Sylvia Lindgren (S)
Sara Stenudd (V)
Anita Mofors (M)
Sten-Åke Larsson (M)

Närvarande ersättare:

Natalie Wredfors (S)
Eileen Ingulfson (MP)
Djuna Jangmyr (Fi)
Lars Richter (M)
Cecilia Önfelt (C)
Ewa-Mari Ås (KD)

Anmält förhinder:

Paul Trossö (S)

Närvarande tjänstemän

Förvaltningschef Mats Larsson, avdelningscheferna Christer Knutås och Pär Westin, biträdande borgarrådssekreterare Helena Cullemo samt nämndsekreterare Ewa Dahl.

Personalföreträdare: Anette Pettersson, Kommunal

Plats: Kristallen Hantverkargatan 3 D

Tidpunkt: 16.00 – 16.45

Omfattar § 1 – 14 sid 1 – 1 - 10

Utses att justera: Ordförande och vice ordföranden

Datum för justering: 2017-11-27

Marja Sandin-Wester Annette Lundquist Larsson

Ewa Dahl

Kyrkogårdsnämndens beslut**Nämnden beslutar att**

1. fastställa utsänd dagordning
2. ordföranden och vice ordföranden justerar dagens protokoll 2017-11-27.

§ 2 Föregående sammanträdesprotokoll**Kyrkogårdsnämndens beslut****Nämnden beslutar att**

1. godkänna protokollet från den 20 september 2017.

§ 3 Anmälan övriga frågor

Anmälades av *Cecilia Önfelt* (C).

§ 4 Anmälan av inkomna protokoll och skrivelser**Kyrkogårdsnämndens beslut****Nämnden beslutar att**

1. godkänna anmälan.

1. Avtal mellan Stockholms kyrkogårdsförvaltning och OrthoMetals om återvinning av metaller efter kremation, (Dnr 2.4.2-1601-2017) (utsänds).
2. Beslut från länsstyrelsen 2017-09-27 angående flytt av aska efter avliden (Dnr 3.1.6-1034-2017) (utsänds).
3. Dom från förvaltningsrätten 2017-09-26 angående kremation och gravsättning (Dnr 3.2.5-548-2017) (utsänds).
4. Beslut från länsstyrelsen 2015-10-05 angående tillstånd till renovering av murar vid Uppståndelsekapellet på Skogskyrkogården, Sthlm kommun. (Dnr 2.4.1-935-2017) (utsänds).
5. Beslut från länsstyrelsen 2017-10-09 angående prövning av tvist mellan efterlevande om gravsättning. (Dnr 3.1.2-673-2017) (utsänds).
6. Beslut från länsstyrelsen 2017-10-26 om tillsyn enligt kulturmiljölagen, avseende Skogskyrkogårdens begränsningsmur, Stockholms kommun.
7. Anmälan av protokollsutdrag (läggs på bordet).

Förvaltningen föreslog nämnden att besluta

1. godkänna anmälan.

§ 5 Anmälan av samrådsprotokoll

Kyrkogårdsnämndens beslut

Nämnden beslutar att

1. godkänna anmälan.

Anmälan gjordes av:

1. samrådsprotokoll från förvaltningsgrupp 2017-11-08.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden att besluta

1. godkänna anmälan.

§ 6 Information från rådet för funktionshinderfrågor

Förvaltningen informerade genom *Pär Westin* från rådets senaste möte 2017-11-13. Rådet framförde ett tack till nämndens presidium för dialogmöte 2017-10-31 inför kommande års verksamhet. Rådet hade också nominerat nämnden till S:t Julian priset 2017. I övrigt hade rådet inga synpunkter på dagens ärenden.

§ 7 Anmälan av beslut fattade av tjänsteman på delegation

Kyrkogårdsnämndens beslut

Nämnden beslutar att

1. godkänna anmälan.

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-08 delegationsbeslut fattade av tjänstemän inom kyrkogårdsförvaltningen, Dnr 1.2-73-2017.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta att

1. godkänna anmälan.

§ 8 Renovering och ombyggnad av undervåning vid ekonomibyggnad 15C på Norra begravningsplatsen – anmälan av ordförandebeslut

Kyrkogårdsnämndens beslut**Nämnden beslutar att**

- 1. godkänna anmälan.**

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-11, Dnr 4.1.1-2070-2016. Kyrkogårdsnämnden har i Verksamhetsplan 2017 beslutat att genomföra renovering och ombyggnad av befintlig ekonomibyggnad 15C på Norra begravningsplatsen i Solna. Arbetet sker etappvis. Nu ska undervåningen renoveras och byggas om. Åtgärden är mycket angelägen och projektet är redan försenad. Det är därför viktigt att beslut om entreprenör som skall genomföra renovering och ombyggnad av undervåning fattas omgående.

Nämndens ordförande har därför beslutat, med stöd av gällande delegationsordning, att

1. ge Svenska RegMaster AB uppdraget att genomföra renovering och ombyggnad av undervåning vid ekonomibyggnad 15 C på Norra begravningsplatsen i Solna till en kostnad av 3 860 000 kr exkl mervärdesskatt
2. ge förvaltningschefen i uppdrag att teckna kontrakt med Svenska RegMaster AB.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta

1. godkänna anmälan.

§ 9 Komplettering av kyrkogårdsnämndens delegationsordning**Kyrkogårdsnämndens beslut****Nämndens beslutar att**

- 1. komplettera delegationsordning från 2015-09-17 enligt förvaltningens förslag**
- 2. paragrafen begärs omedelbart justerad.**

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat

2017-11-03, Dnr 04-246-2011. I ärendet föreslås att förvaltningschefen får i delegation av nämnden att fatta beslut om att ingå förlikning i tvister inom nämndens verksamhetsområde om beloppet för tvistens lösande understiger 1,5 mnkr.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta

1. komplettera delegationsordning från 2015-09-17 enligt förvaltningens förslag
2. paragrafen begärs omedelbart justerad.

§ 10 Kapellnamn på Skogskyrkogården**Kyrkogårdsnämndens beslut****Nämndens beslutar att**

1. godkänna förvaltningens redovisning som svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-30, Dnr 1.4.1-1020-2017. Kyrkogårdsnämnden fattade 2017-06-14 beslut om ett ärende för beredning gällande vilket namn arkitekten Gunnar Asplund ville ha på det kapell på Skogskyrkogården som idag heter Heliga Korsets kapell.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta

1. godkänna förvaltningens redovisning som svar på skrivelsen.

§ 11 För ett tryggare och säkrare Stockholm**Kyrkogårdsnämndens beslut****Nämndens beslutar att**

1. överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-01, Dnr 1.7-1370. Kyrkogårdsnämnden har från kommunstyrelsen fått en remiss med förslag till trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 för Stockholms stad – *För ett tryggare och säkrare Stockholm*. Programmet syftar till att ge

inriktning för stadens samlade trygghets- och säkerhetsarbete och klargör mål och ansvarsförhållanden.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta

1. överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Annette Lundquist Larsson m fl (M) lade fram ett eget förslag till beslut.

Ordföranden ställde de båda förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation anfördes av *Annette Lundquist Larsson* m fl (M) enligt följande:

”att förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis, samt att därutöver anföras följande:

Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter noggrant analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terrordåd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste åren.

Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället, företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar.

Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist.

Relationen mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara

för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt.

Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstata stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat behandlas ofta som två separata

frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Vi vill utveckla Stockholm till att bli en trygg och säker stad där människor ska kunna röra sig ute och inte begränsas av att de inte upplever sig säkra”.

§ 12 Förstärkt upphandlings- och inköpsorganisation, svar på remiss

Kyrkogårdsnämndens beslut

Nämndens beslutar att

- 1. överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen**
- 2. paragrafen begärs omedelbart justerad.**

Ärendet

Förvaltningen redovisar ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-24, Dnr 1.7-1335-2017. Stockholms stad inklusive de kommunala bolagen har årliga utgifter för inköp om cirka 32 miljarder kronor. I förslaget till ”Förstärkt upphandlings- och inköpsorganisation” bedömer stadsledningskontoret att staden har goda möjligheter till ökad måluppfyllelse genom en mer aktiv och samordnad inköps- och upphandlingsverksamhet. Kontoret föreslår därför att ett arbetssätt, som är baserat på kategoristyrning införs.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslog nämnden besluta

1. överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

§ 13 Förvaltningschefens information

- *Mats Larsson* informerade om FN-dagen den 24 oktober på världsarvet Skogskyrkogården som besöktes av 175 personer trots dåligt väder.
- *Mats Larsson* informerade om Allhelgonahelgen som fungerade bra med många besökare. Liksom tidigare år visade vi upp våra begravningsplatser och kyrkogårdar välstädade och i fint skick. Detsamma gäller

begravningskapellen. I några av dessa spelades det musik under Alla helgons dag .

- *Mats Larsson* informerade om Storstadskonferens Stockholm/Göteborg/Malmö där tjänstemän från förvaltningen och nämndens ordförande närvarade. I år hölls konferensen i Göteborg.

§ 14 Övriga frågor

Cecilia Önfelt (C) tog upp frågan om det finns planer till förbättring av belysningen på Skogskyrkogården? *Mats Larsson* svarar att förslag finns att se över belysningen inne på Sandsborgskyrkogården. Även vid Strandkyrkogården kommer det att vidtas åtgärder. För Skogskyrkogården är det för dagen inte aktuellt med några förbättringar. Förvaltningen återkommer i Verksamhetsplan 2018 i frågan.